

جلسات نمایشنامه خوانی مجموعه ی تئاتر شهر

«شب نمایشنامه: خوانش و پژوهش»

واحد ارتباطات، آموزش و پژوهش. ۱۳۹۸

بیش از یک دهه از آشنایی مخاطبان و دست اندرکاران تئاتر ایران با پدیده ی «نمایشنامه خوانی» (Play Reading) می گذرد. شیوه ای شبهه اجرایی که ریشه هایش به تلاش نمایشنامه نویسان فرانسوی در زمان جنگ جهانی دوم بازمی گردد که کوشیدند خلاء سالن های اشغال شده توسط نازی ها را با برگزاری گردهم آیی های کوچک خوانش نمایشنامه پر کنند. برای مخاطب ایرانی نیز «نمایشنامه خوانی» هرچه بیشتر واکنشی هیجان زده در برابر کمبود فضاهای اجرایی در کشور بوده است. بر این اساس در مدت زمانی کوتاه تعداد کثیری جلسات نمایشنامه خوانی در مکان های گوناگون فرهنگی و دانشگاهی در سالهای آغازین دهه ی ۸۰ شمسی برگزار شد. اما در اغلب این جلسات تعریفی روشن نسبت به ساز و کار و اهداف برگزاری وجود نداشت تا جایی که پای اصطلاحاتی همچون طراحی صحنه و حتی طراحی لباس و گریم در نمایشنامه خوانی مطرح شد که خود بیانگر پیچیدگی موضوع و سوء تفاهم های جاری در این بین بود. حال پس از گذشت بیش از یک دهه از دوران رونق جلسات نمایشنامه خوانی می توان آسیب اصلی این جریان را فقدان راهبردی روشن و عدم تعریف صحیح از آن ارزیابی کرد. بر این اساس واحد ارتباطات، آموزش و پژوهش تئاتر شهر با هدف بازخوانی و شکل گیری گفت و گوهای تخصصی پیرامون فرآیندهای آفرینش متون نمایشی و از سوی دیگر پاسخ به تقاضاهای گوناگون ارائه شده برای خوانش متون نمایشی در این مجموعه، توجه تمامی گروه ها و هنرمندان حوزه ی تئاتر را که علاقه مند به اجرای نمایشنامه خوانی هستند به نکات ذیل جلب می کند.

الگوهای ارایه ی تقاضای حضور:

تمامی گروه های متقاضی حضور در شب نمایشنامه می توانند تقاضای خود را بر مبنای دو قالب ذیل ارایه کنند:

۱- معرفی متون تازه:

تمامی نمایشنامه نویسان و مترجمان توانای تئاتر کشور می توانند برای ارایه ی آثار جدیدی که تا به امروز به اجرا درنیامده است به خوانش متون خود بپردازند. شایسته است الویت با متونی است که به انعکاس ظرفیت های نوین و خلاقانه ی آفرینشگری دراماتیک توجه داشته و یا از لحاظ مضمونی بتوانند صداهای تازه ای در تئاتر ایران را نمایندگی کنند.

۲- یادآوری آثار ماندگار:

تمامی متون نمایشی ایرانی و غیر ایرانی شناخته شده که جایگاه یگانه و منحصر بفردی در قلمرو تئاتر ایران و جهان دارند در کانون توجه این حوزه قرار دارند. با این حال گروه ها و هنرمندان متقاضی می بایست از طریق ارایه ی یک افزوده ی تحلیلی / تفسیری به دلایل رجوع دوباره به این آثار و منظر زیبایی شناسانه و پژوهشی خود به آن بپردازند.

۳- گفت و گو با نمایشنامه:

مجموعه ی تئاتر شهر در هر فصل از طریق تمرکز بر یک موضوع ویژه در حوزه ی درام نویسی می کوشد تا زمینه ای برای ایجاد گفت و گوهای پژوهشی تخصصی در کنار خوانش متون فراهم کند. در فصل نخست این رویداد، موضوع «درام نویسی و جنگ» محور قرار گرفته است و حداکثر از میان تقاضای احتمالی ۴ متن نمایشی انتخاب و خوانده خواهد شد.

شرایط عمومی و اختصاصی گروه ها :

- ۱ - تمامی گروه های متقاضی اعم از حرفه ای و دانشجویی می بایست درخواست مکتوب و نسخه ی الکترونیکی از متن نمایشی مورد نظر را به آدرس Tehran.citytheater@gmail.com ارسال و همچنین در صورت تمایل به مراجعه ی حضوری می توانند درخواست و ۳ نسخه ی مکتوب از متن را به واحد ارتباطات، آموزش و پژوهش مجموعه ی تئاتر شهر تحویل دهند.
- ۲ - تمامی متون متقاضی پس از بررسی کیفی در تئاتر شهر و دریافت مجوز از شورای نظارت و ارزشیابی اداره کل هنرهای نمایشی در چرخه ی اجرایی قرار خواهد گرفت.
- ۳ - حداکثر زمان خوانش یک متن نمایشی فارغ از بخش های پژوهشی آن ۱۲۰ دقیقه خواهد بود.
- ۴ - متون جدید برای حضور در این رویداد در الویت هستند
- ۵ - هر گروه در ابتدای هر جلسه می بایست در یک بسته ی زمانی ۲۰ دقیقه ای اطلاعاتی جامع در مورد نویسنده و سبک نوشتاری او ارایه کند. این اطلاعات می تواند از طریق ویدئو کلیپ ، سخنرانی و یا هر گونه ی خلاقانه ی دیگر به سمع و نظر مخاطب برسد. نکته قابل توجه در این بخش، بنیان پژوهش محور آن است به نحوی که هر گروه اجرایی خود موظف است علاوه بر آماده سازی متن برای روخوانی، پژوهش های میدانی و کتابخانه ای نیز در مورد نویسنده این آثار داشته باشد.
- ۶ - متون نمایشی منتخب بی هیچ پیرایه ی اجرایی از قبیل صحنه پردازی، گریم ، نورپردازی پیچیده و نامتعارف و...روخوانی خواهد شد. به بیان دیگر تمامی تلاش گروه بازخوانی کننده تنها و تنها معطوف به تبیین ویژگی های اثر و آشکارسازی ظرفیت های ادبی و اجرایی آن است؛ با این حال خوانش صحیح و درک درست جهان نمایشنامه نویس و انتقال آن به مخاطب از ملاک های مهم انتخاب و ارایه آثار بشمار می رود.
- ۷ - بخش پایانی هر جلسه اختصاص به تعامل اساتید برجسته این حوزه و مخاطبان جدی و دانش پژوه تئاتر دارد. در هر جلسه بر مبنای ویژگی های متن خوانده شده، از کارشناسان این حوزه برای سخنرانی دعوت خواهد شد و در پایان هر جلسه حداکثر در بازه ی زمانی ۴۵ الی ۶۰ دقیقه به تبیین جنبه های پنهان آثار و فرصت های مطالعاتی تازه از آن بر اساس نظریه های حوزه ی تئاتر ، نقد ادبی ، جامعه شناسی ، روان شناسی ، علوم سیاسی، دین، تاریخ و علوم محض خواهند پرداخت.
- ۸ - جلسات شب نمایشنامه به صورت خویش گردان توسط مجموعه ی تئاتر شهر و گروه های متقاضی برگزار می شود. از این رو درآمد حاصل از گیشه این اجراها به صورت ۷۰ درصد گروه اجرایی و ۳۰ درصد مجموعه ی تئاتر شهر اختصاص خواهد یافت. همچنین حداکثر اجرای هر نمایشنامه خوانی ۳ نوبت خواهد بود.
- ۹ - تمامی جلسات شب نمایشنامه و نمایشنامه تنها در سالن مشاهیر مجموعه ی تئاتر شهر برگزار خواهد شد.
- ۱۰ - فصل نخست این جلسات پس از دریافت تقاضای گروه ها از مهرماه ۱۳۹۸ تا پایان اسفند سال جاری صورت خواهد پذیرفت.